

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Egész évre K 10—
Fél évre 5—
Negyed évre 2 50
Egyenlő száma ára 20 fillér.

Hirdetéseket jutányosan számítattunk.

Nyilvántartási szám 50 248.

Feloldó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lejtársadalmi:

STRAUSZ SÁNDOR.

Mindenütt helyt állunk.

Két esztendő múlt el azóta, hogy kitért az az irtózatos tűzvész, amely még most is dühöng. Két hosszú esztendő óta élük át, sanylik meg és viszik véghez Európa népei a legnagyobbat, a legnehezebbet és a legfájdalmasabbat, ami embereknek valaha osztályrészül jutott. Amikor az első lángok felcseppentek, még képtelenek voltunk a szörnyűséget egész nagyságában felfogni, csak annyit tudtunk, hogy hátartalan és vígasztalan; de azért mégsem hitte volna senkise, hogy Európa éppen legkiválóbb népeinek egymással való mérkőzése soká tarthatna. Még azok is, kik titokban megalkották a technikai csodákat, melyekkel az ellenséget biztosan legyőzni remélték, tévedtek találmányaik és munkájuk hatásában. Egyről azonban erősen meg voltak győződve: soká a háboru nem tarthat. Ha egyszer kölcsönösen szabadjukra eresztik a borzalmasságokat, ha feltárl a pokol, melyet egyik a másik részére titokban előkészített, akkor bosszorkányos gyorsasággal kell beállni a döntésnek. Tudjuk ma már, hogy még kiváló szakferfiak, katonák is, kiknek a két téli háboru előkészíteni és végrehajtani kellett, azt hitték, hogy a háborunak még az első tél beállta előtt véget kell érnie, mert egyik fél sem lehet képes ily rengeteg tömegekkel egy téli háboru elviselni. Ugyanazok a férfiak, akik ilyen cselekményt elméletben keresztülviheletlennek tartottak, közvetlenül

ulána maguk vitték azt véghez. A várakozásoknak és aggodalmaknak illetően meghazudtolása, a front előtti és a front mögötti folyton váltakozó, váratlan feladatoknak újból meg újból való felbukkanása, párosulva a minden természeti és faji erőt leküzdő intelligencia csodáival, jellemzik ezt a háborut.

Künn sűt a Nap, a fák teljes pompájukban díszlenek, a termés megérett és fedél alá kerül. A természetnek az emberek halálosztó összecsapása csak annyi, mint vihar a pohárban. A természetnek nincs része a dühöngésben és erőinek és gyógyító szereinek kimeríthetetlen bőségével játsza hegeszti be azt a néhány karcot, amit az emberek pusztító dühössége és pusztítási művészete a föld felületén ejt. Szokva van ahhoz a természet, hogy milliónyi élet pusztulásából milliárdnyi életet csiráztasson ki. Egyesek sorsával nem törődik, minden emberi lényeg idegen előtte, sokkal idegenebb, mint nekünk a természet. Rendjét soha és seholsem tudjuk komolyan megbolygatni, de ő maga sem állítja nekünk helyre a rendet. Amit mi emberek ebben a háboruban elvesztettünk és siratunk, semmiféle béke azt vissza nem hozhatja.

Mindazonáltal bizalmunkat egy pillanatra sem szabad elveszítenünk és erőnkifejtésben lankadnunk, mert összetartásunkkal meg kell mutatni az ellenségnek, hogy minden reménye megtör azou az áldozatkészségünkön, amelyre csak igazának tudatában levő nép képes. Minél szívósabban és erő-

teljesebben hisztjük meg ellenségeink kiéheztetési terveit, annál hamarabb jutunk el felszabadulásunk napjához.

Hogy katonailag felvehetjük a küzdelmet nagyszámú ellenségeinkkel, anélkül, hogy legyőzhetnének, hogy néhány halárkó megszerzése muszka testek hekatombáit követeli, — tudják azt azok is, kik eleinte azt hitték, hogy gőzhenger módjára gurulhatnak végig földünkön. Bármi nehéz is legyen a küzdelem, a döntő pillanatban mi irányítjuk a döntést. Hadseregeink ereje nem lankad, most még csak azt kell bebizonyítanunk, hogy a nép is képes az ellenség fenyegető öklét magától elhárítani és összezuñni. Két esztendei háboru után az Anglia parancsnoksága alatt álló országoknak győzelmüket a legaljasabb hadviselési módhoz kell keressniök: asszonyok, gyermekek és betegek ellen harcolnak és az éhséget szerződteik álszentekedő szövetségük segítőirásául. De ezt a frontot sem törhetik át, ha mindannyian hűségesen teljesítjük kötelességünket és a terheket és nélkülözéseket egyformán osztjuk meg egymás között.

Inkább, mint valaha, szükséges most a morális erő és miként a háboru alatt valóságos néphadsereget teremtettünk, úgy itthon a front mögött is zavartalan egyetértés alapján gazdasági védősereget kell szerveznünk.

Igy meggyőződhetjük ellenségeinket nemtelen támadásuk kilátástalanságáról és talán mégis csak rá fognak térni a józan

Nagy időkben nagy emberekről.

Kertész István.

Ira: Lukács Lajos.

Kertész. — Mily szépen, lágyan hangzik ez a név. Kiejtésére szinte érezzük a gondosan ápolott kerti virágok ózondús illatát. — Mily szép, mily finom vonatkozás is van a virág és a kertész között... Azt mondják, aki a virágot szereti, az nem lehet rossz ember. Igaz, aki a virágok finom formáin elmereng; megcsodálja a nemes ornamentikát, melyek a virágok konturjait adják; élvezni tudja a róza finom, a gyöngyvirág andalító illatát: az subtilis lelkületénél fogva igaz ember.

Jobb nevet nem is választhatott volna magának. Minden szép, nemes, értékes tulajdonság összpontosul benne és az igaz emberekért úgy tud rajongani, mintha testvére volna, vagy fia lenne.

Kommentárt nem fűzök nevéhez. Minek? Minden kultúrember ismeri írásművészetét, amely oly klasszikus a maga nemes egyszerűségében és oly maradandó, mintha márványtáblákba volna vésvé minden mondata.

Nem a Mának ír, hanem a holnapnak. — A »Nyugat« ifjú gárdájában harcol azok között akik a magyar irodalmat az egész világgal elismertették. — Ignótus, Ady Endre, Fenő Miksa, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Móricz Zsigmond, Osvát Ernő, Schöpflin Aladár — méltó keret hozzá.

Aki nem ismeri, olvassa el a »Nyugat« valamelyik számában megjelent: Gerle madár?, az Érdekes újság husvétii számában megjelent: A kutyá-

című novelláit s rögtön megismeri és rajongói táborába áll.

A »Nyugat« legutóbbi száma: Egy szív halála című versét hozza, ebben annyi a szív és a lélek, hogy tiszter is elolvastam; de lehet, hogy még egy párszor hozzámenekülök, ha emberi kommisszárok érnek.

És ez az ember ott fekszik most matracok között a kórházban! Ott volt Tolmeinnél, Görznel és az olasz-front minden elképzelhető részén és parancsnoksága alatt álló ágyúai a legderekből munkát végeztek.

Gránát csapott le közelében, szele megbénította végtagjait és elvette beszédképességét.

A mi gránátjaink valamelyike visszaadhatta volna a kölcsönt D' Annunzionak!

Fogat-fogott!...

A szoba sarkában fekszik, én szintén a sarkokban vele szemben. — Spanyolfállal van elkülönítve ágya, hogy ne zavarjunk. Ágya előtt kis asztalka, felette kis villanylámpa és íról vére még most sem nyugszik, egész éjjel dolgozik egy gyönyörű szindarabon.

Hallgatom, amint az éj csendjében serceg lázasan dolgozó tolla, de szeretnék egy pillanatra is föléje hajolni, hogy csak egy sort is olvassak abból, amit a jövőnek ír; de nem merem megszavarni, pedig szeretném előzőnek elolvasni remekművét.

Én sem tudok aludni. Messziről vonatfűtőt hoz a szél. Az utcán elfojtott női kacaj...

Gál doktort — szegényt, őt is megmegtöltötte a gránát — integet: hallom-e? Visszaintek: hallom. Mellettem, a másik oldalon, Weisz hadapród,

hánykolódik ágyában, talán a Zaleszkiy hidőrnél van álmában...

A túlsó sarkon Podesa alszik atelierjében. Harctéri rajzoló és egész nap rajzol, fest, vázlatokat készít. A hold besűt az ablakon és rávilágít az én skizsemre.

Nini, milyen ismerős az az arc! Mintha már láttam volna valahol!... Csakugyan!... Hiszen!... Ejnye, no!... Az én volnék!... De megváltoztam... Szemem körül ráncok, szemem is mintha fakó lenne, pedig valamikor ragyogott... A váll meggyörnyedt... Eh hagyjuk!... Megfordulok.

Ágym felett egy angyal. — Gyönyörű női fej. Madonna... Kezeit összekulcsolja és mintha imádkozna... Az én fényképem... Megjártam vele a harcot... Mindig a szívem fölött hordtam és megvédett... Podesa tette művészi keretbe és most itt örökdi felettem...

Kutyangatóst hallok, egy hatalmas kutyá rohan felém, nekem... a lábamba harap... Iszonyú fájdalom... jaj... jaj!... Mi bánt? Felébredek... Mégis elaludtam. — Kertész jószágos arcát látom magam előtt.

— Mi... há... n... t...? — újból kérdi, dadogva nehezen...

— Rossz álmom volt kadett úr!

A fűk is már ébrednek, reggel van. — A »wärterek« már hozzák is a reggeli kávé. Kertész elégedetlen. A csésze piszkos, a kanál is; de a wärtert mégsem szidja meg. — Bárcaak itt lenne már a Jakab, akkor nem történne meg ilyesmi, mondja, nehezen akadozva, legujabb, meglepő beszédudományával.

Nem is kérdeztek, ki a Jakab, már is elmondja az ő utólrhetetlen humorával.

és utjára, mely Európát meg fogja kímélni attól, hogy a háború harmadik évfordulóját érje meg.

Ferenc József király a világháború évfordulójáról.

A hivatalos lap a következő legfelsőbb kérésrel közli:

Kedves gróf Tisza! Második évfordulóját érjük el azon napoknak, amelyekben ellenségeink engesztelhetetlen érzülete harca kényszerített bennünket. Mélyen fájlalom, hogy ilyen hosszú ideig tart az emberiségre súlyosodó nehéz megpróbáltatás. Főlemelő elégtétellel tölti el keblemet, ha erre a kemény tusára visszatekintek, amely a monarchia megérhetetlen erejébe vetett bizalmamat újra meg újra igazolja.

Az ellenséges túlerő folyton megújuló támadásait dicső szövetségeseinkkel vállaltva hőiesen visszaverő bátor fiaihoz méltóan otthon is azon lelkesült kötelességérzetet tanúsítja a nemzet, amely egyedül méltó a mai nagy, komoly időkhoz; a győzelem kivívására irányuló egyetlen nagy elhatározásban egyesülve, férfias elszántsággal hoz meg a dicsőséges és állandó béke kiküzdésére szükséges minden áldozatot a haza javára; a szükséges rendszabályok helyes megértésével elviseli a gazdasági életnek a háború igényelte korlátozásait és megbiúsítja ellenségeinknek a békés lakosság létének rendszeres veszélyeztetésére irányuló gonosz szándékait.

Szívem atyái együttérzéssel osztja meg minden egyes hívemnek olyan állhatatos lelkiérvét viselt gondjait; a gyászt az elesettekért, a harcban álló szeretteik miatti aggodalmat, az áldásos munka megzavarását, az ősszes életviszonyok érzékeny súlyosbodását, — de a mögöttünk lévő két hadiév lélekemelő tapasztalataira támaszkodva teljes bizalommal nézek a lassankint kialakuló jövőbe, abban a boldogító tudatban, hogy derek nemzetem valóban megérdemli a diadalt. És a hívőnek azon reményével, hogy

az Uristen kegyelme és igazságossága nem fogja tőlünk a győzelmet megtagadni, — szükségét érzem, hogy ezen komoly, de reményteljes emléknapokban kifejezésre juttassam, hogy büszke örömmel áll el a nemzet soha nem lankadó hazafias áldozatkészsége és hogy hálás szívvel elismerem a végleges sikert biztosító elszánt magatartást. Megbízom Önt, hogy ezt nevében közüldömásra juttassa.

Kelt Bécsben, 1916. július 31-én.

Ferenc József,
Tisza István.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!
Hadseregélyező Hivatal főpénztára, Képviselet háza.

K Ü L Ö N F É L É K .

Nikita.

*Bajban volt Nikita
Sürgötte a segélyt,
Amint a hős magyar
Lovcén hegységre ért.*

*Könyörgő szavával
Sorra fölkereste
Kedves barátjait,
S várta őket, leste.*

*De a „jó” barátok
Csak nem mutatkoztak,
Segélyt Nikitának
Most már nem is hoztak.*

*A furlangos angol
Elfordult csak tőle,
Mint neki, ha vészben
Van a mások bőre.*

*A keztyűs francia
Sajnálta barátját,
Segíteni nem tudott,
Vakarták a hátát.*

*Oross atyuskának
Az egyik oldalát
Levágta Hindenburg
És menni nem bírta át.*

*Igy hát csak veje a
Talján maradt hátra,
Fölvette Nikitát
Egyik hajójára.*

*Elvitte magához
De csak néhány napra,
Majd nagy bölcsen őt a
Franciáknak adta.*

*Örült is Nikita,
Hogy legalább bőrért
Megmentették neki
Ha nem is a szőrét.*

*Öröme azonban
Nem sokáig tartott
Fogoly lett a szegény
Csak nézet egy nagyot.*

*Mostan látott csak át
Nikita a szitán,
Hogy kiért ő harcolt
Barátja, de hitvány.*

*Hiába Nikita
Aki későn ébred
Az csak a csöbörből
A vödörbe téved.*

Hj. Szivoncsik Antal.

— A Jakab az én tisztí legényem volt. — Nehézes, talán buta székely gyerek, valamikor civilben Erdélyben botos volt Babonásan ragaszkodtam hozzá és nyugtalanság fogott el, ha nem volt közelemben. — Rekvirálási tehetsége csodás volt, ha véletlenül hangosan gondolkoztam és azt az óhajomat fejeztem ki, hogy meleg vizet szeretnék, hogy mosakodhassam, már is szaladt a legközelebbi faluba és szerzett meleg vizet Jakab. Igaz, mire a fedezékembe hozta, már hideg volt; de — megszerelte!

Ha kukoricát akartam enni, hozott egy egész kosárral, sültet és főttet, hogy mindegyikből legyen.

Egyser Klagenfurtban jártam, Jakab vitte a hátizsákomat. Egyserre csak eltűnt mellőlem — Bemegyek a legfényesebb kávéházba — századosok, ezredesek, altábornagok ültek ott. Kit pillantok meg az egyik asztalnál? Jakabot, nagy szeges cipőben, hátizsákkal, hegymászásához szükséges bottal a kezében és a legnagyobb flegmával fagyaltozik. — Én tisztelgek a fényes társaságnak és mit volt mit tennem, leültem Jakab mellé és én is fagyaltat hoztattam magamnak.

A tisztikar ugyancsak mosolygoghatott a tud. demokratikus képen, hogy a tiszt úr a szolgáljával egy asztalnál fagyaltozik.

Amint végzett a fagyaltjával, felkel és indul kifelé.

— Hová méz Jakab? — kérdem.

— Mindjárt jövőik önkéntes úr. — Vagy önkéntes úrnak, vagy Kertész úrnak szólított. Sohasem mondta, hogy kadét úr.

Jó órát vártam rá, nem jött, nekiindulok, hogy megkeressem. Meg is találtam az egyik kocsi-

mában tökrészen. Kénytelen voltam a hátizsákot felcserélni és úgy indultunk vissza az állásba.

Pittoresk látvány lehetett elől a tiszt cakumpakkal és utána a pucér, habár bizonytalan léptekkel, szivarozva egy szál bottal a kezében!...

Mindamellott nagyon szerettem Jakabot, ha egyszerűen Kertész úrnak is szólított és ha a fedezéket ki akarta söpörni, egész egyszerűen kikergettem engem. Menjen ki innen az önkéntes úr, most söpörni akarok... Amikor a gránátzele földhöz vágott, Jakab nem volt mellettem, utólért a fátum, nemhiába ragaszkodtam hozzá babonásan....

Bárcaak itt lenne már a Jakab!

Ilyen aranyos ember Kertész kadét!

Autogrammgyjűteményem részére aláírását kértem. Kertész mosolygott és e sorokat írta autogrammkönyvembe:

— Édes Lukács Barátom, ugy-e látod, hogy elmosolyogtam magam?

— Igazad van kadét úr; de biztosíthatlak, hogy nem csak akkor fogok Reád emlékezni, ha autogrammkönyvemben lapozgatok, hanem mindenkor, úgy, ahogyan egy igazi, talpig ember, aranyos szívű jópajtás, testvérem, apámra emlékezhetek és ha eljutok odáig, hogy unokáimat a térdeimen lovagoltathatom, elmesélem nekik, hogy egyszer volt, hol nem volt — egy Kertész bácsi, aki sokat szenvedett azért, mert az emberek rosszak, komiszak és önzők és nem tartják be Istennek ama szent ígétjét, hogy szerezd felebarátodat, mint tenmagadat....

— **Eljegyzés.** Lovass Gyula alsólendvai kir. járásbíró július 30-án jegyezte el Csáktornyan Hajas József szálloda tulajdonos leányát, Etelkát.

— **Tanügyi kinevezések és áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csapó Alinka okl. tanfőnököt a drávasárhelyi, Danitz Sándor okl. tanfőt a zrinylfalvai, Szabó Eszter okl. tanfőt a stridóvári áll. el. iskolához kinevezte s ennek kapcsán Heim Mária kiskunmajsai rk. el. isk. tanfőnököt a drávaszentiváni, Hellebrand Ferencnek drávasárhelyi áll. isk. tanfőnököt a turócsremetei, Karay Irén-stridóvári áll. isk. tanfőnököt az albertii, Mendel Zsigmond drávaszentmihályi áll. isk. tanfőt a lajosmizsefelső benepeszti, Schidek Etelka drávaszentiváni áll. isk. tanfőnököt a majláthfalvai és Vajda Ferenc gyertyánfaelemarti áll. isk. tanfőt a drávaszentmihályi áll. iskolához áthelyezte.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesültünk, a perlaki járás jegyzői karának egy tevékeny és ügybuzgó tagja: Cira Sándor dráviadói körjegyző f. hó 2-án elhunyt. Temetése f. hó 4-én történt nagy részvétel mellett. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Cira Sándorné szül. Halápy Hermin úgy a saját, mint öccse Kálmán, továbbá az ősezes rokonság nevében fájdalomtól meglőrt szívvel tudatja forrón szeretett férjnek, testvér-, vő- és sógnak Cira Sándor dráviadói körjegyzőnek 1916. aug. hó 2-án délután 8 óraker, életének 35-ik, legboldogabb házasegének 9-ik évében hosszas szenvedés után, Dráviadioson történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi maradványát folyó hó 4-én délután 5 óraker fogjuk a helybeli sírkertben örök nyugalomra elhelyezni. Dráviadói, 1916. augusztus 3. Áldás és béke lengjen drága halmvai felett!

— **Kinevezés.** A földművelésügyi m. kir. miniszter Hábel Kálmán állatorvosgyakornokot állatorvossá nevezte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** Dr. Báron Sándor főorvos a csáktornyai községi szegényházban annak idején általa gyógykezelt betegek önkéntes adományából dr. Viola Vilmos községi orvos utján 250 K 70 f-t juttatott a csáktornyai kórházalap javára, melyért ez uton is hálás köszönetet nyilvánítja a községi előljáróság.

— **Kitüntetés.** Kovácsévics Arnold a 307. honvéd gyalogezred hős zászlósa a harcstéren kifejtett tevékenységéért a harmadik nagy ezüst éremmel lett kitüntetve.

— **Hősi halál.** Az egyik csáktornyai katonai kórháznak tisztii halottja volt. A múlt héten Hajnik Pál, honvédhuszár főhadnagy, a Signum Laudis tulajdonosa, katonai szolgálatának teljesítése közben Csáktornyan, rövid szenvedés után, súlyos sebeiben meghalt. Julius 29-én d. e. 10 óraker temették el. Hajnik Pál unokája volt Hajnik Pálnak, a 48-as idők rendőrmiszterének. Felesége, két kis gyermeke és előkelő rokonság gyászolja. Nyugodjék békében!

— **Tűz a fűrésztelepen.** Augusztus 1-én, éjféli után egy óra körül tűzoltói vészkiáltók rémes hangjai verték fel legmélyebb álmukból városunk lakosságát. Ugyanis a Hazai fatermelő r. t. csáktornyai fűrészkészítőegységnek a tanfőképző-intézet szomszédságában épült — iroda és vendégszobákkul szolgáló — díszes egyemeletes épülete forgott komoly tűzveszedelemben. Porogi György vasuti ör

vette észre elsőnek a veszedelmet, aki a nála elhelyezett tűzoltói vészkiáltással nyomban felriasztotta a várost. Csakhamar megjelentek a vész helyén kocsi-fecakendőkkel a már csak néhány tagot számláló önk. tűzoltók az újabb időben rendszeresen gyakorlatozó s elméleti oktatásban is részesülő diák-tűzoltókkal s Polesinszky Emil képeztetett tűzoltóiskola vezetésével hozzáálltak az oltáshoz. Az épület padlásán kitört tűz megfékezése céljából — a főlösznek bizonyult butortmentéssel kapcsolatban — a betört padlásajtón keresztül megkezdődött a tűznek oltása, mely a padláson felhalmozott tűzveszélyes áruk meggyulása folytán mind nagyobb mérveket kezdett ölteni. Azonban az időközben szintén megérkezett hadtáparancsnokság katonai-tűzoltóságának segítségével, 2 fecakendőből bőséges vízzel elárasztva az égő objektumokat, mégis sikerült a tűz lokalizálása, a tetőűz szobafűrésze lejtődésének megakadályozása és teljes elfojtása. A tűz támadásának okául a helyszínén eljárta bizottság, a padlás ürben szerelt villamos vezeték rövid zárlatát állapította meg. A szélcsendes idő igen kedvezően befolyásolta a tűz megfékezését. A kár a tetőzetben és a padláson felhalmozott árukészletekben mintegy 50.000 K, mely azonban biztosítási révén meg fog térülni. A közönség nagy tömege gyönyörködött a rémszép látványban, a farszót oltási munkálatokban azonban csak nagyon kevesen vettek részt, pedig a vízszertési kút és az égő tető közti 140 lépésnyi távolságon fektetett s a magasság felhúzott 2 nyomótömlőnek óriási súlya s a tömlővezetékeknek az előrehatolásnál szükséges vonszolása, a minden szakértelem nélküli jóindulatú, nagyobbszámú emberi segítséget föltétlenül megkívánta volna. A csekély számú, agyonfáradt tűzoltóság csak reggeli 5 órákor hagyhatta el dicséretreméltó kitarással végzett munkájának színhelyét. Emeltesreméltó körülményként jegyezzük fel, hogy Csáktornyan és a tüzészet volt az első, emeletes épület padlás-tűze s első eset volt, hogy a gépezetes tolólétra alkalmazása is szükségessé vált.

— **Halál helyett — hadi fogság.** A legújabb offenzívából kitolyólag híre terjedt a városban, hogy Janda Károly nagykanizsai postafőtiszt, mint tartalékos főhadnagy a harctéren elesett. Jandát Csáktornyan is sokan megsírták, mert Jandának Csáktornyan is sok jó barátja van még abból az időből, amikor a csáktornyai posta hivatalnok volt. A halálhíjről nem hivatalosan értesültek, hanem annak alapján terjedt el a hősi halál híre, hogy egyesek Jandát elesni látták. Erre a híresztelésre azonban rácafozott maga Janda Károly, aki július 12-i kelettel arról értesíti a hozzátartozókat, hogy június 28-án mint sebesült az oroszok fogságába esett s jelenleg a saratowi 120. számú katonai kórházban ápolják.

— **Halálhíre.** Mint részvétellel értesülünk, Rulsek Imre ny. kir. s. tanfelügyelő 66 éves korában elhunyt. Az elhunyt kir. tanfelügyelő tavaly ment nyugalomba betegsége miatt.

— **Fogászati működés Csáktornyan.** Heitzler Adolf úr, ki Varazsdon 6 évig dr. Glasgall fogorvosnál a fogászati rendelést vezette, mint értesülünk, működését ezentúl dr. Viola Vilmos fogmütermében Csáktornyan folytatni fogja.

— **Rendkívüli megyegyűlés.** Zalavármegye törvényhatósága augusztus 8-án d. e.

10 órákor rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés egyedüli tárgya az örleési vám nagyságának megállapítása.

— **Adakezés.** Hoffmann J. öné urnó Muraszentmártonból a Hadsegélyző céljaira 20 koronát küldött az izz. Nőegyletnek. Fogadjon nemes adományért ez uton is hálás köszönetünket. Az elnökség

— **Porcinkula.** A csáktornyai szent Ferenciek zárdájában szokatlan részvétellel folyt le az idei porcinkulai búcsu augusztus elsőjén és másodikán. A fárabeli hívők száma sokszorosan felülmúlták a Murán túlról jött göcsejiek és vendek, úgy hogy körülbelül ölezerre rúgott azoknak az ájtatos hívőknek a száma, akik a zárdában gyóntak és áldoztak. Évek óta nem volt ily fényes búcsu Csáktornyan. Mintha a százados évforduló hozta volna össze ily tekintélyes számban a hívőket, hogy ezeken a napokon teljes búcsút nyerjenek. Mert ép az idén volt hétszáz éve annak, hogy Assisi szent Ferenc III. Honorius pápától engedélyt nyert, hogy Assisiben Porcinkula napján teljes búcsút oszlogathasson az ájtatos hívőknek. A magyarajkú népre való tekintettel magyar szent beszéd is volt a búcsu alkalmával. Első napon Ehrenreich Nándor damásai plébános, második napján Varga Wolfgang csáktornyai hittanár prédikált s vigasztalta és bátorította a megjelent hívőket a mostani háborús idők nehéz napjaiban

— **Általános áldozás.** A béke utáni vágy ismét megszólaltatta a római pápát. Ezúttal az ártatlan kis gyermekeket állította sorompóba, hogy megtisztult lelkekkel szálljanak az Égek Urához s buzgó imájukkal könyörögjék ki az általánosan óhajtott békét. Ez okból a szent Atya elrendelte, hogy július 30-án a világ összes katolikus gyermekei gyónjanak és áldozzanak meg. A csáktornyai fárában is megvolt ez az általános áldozás. A csáktornyai szent Ferenciek templomában 800 gyermek járult az Ur színe elé és csatlakozott a milliókhoz, akik ezen a napon buzgó imában esedeztek a Mindenhatóhoz, hogy vessen véget a gyilkos és pusztító háborúnak s árássa a béke áldásos sugarait sokat szenvedett Hazánkra is.

— **Életjel 23 hónap után.** Ismét bizonyosság amellett, hogy nem kell kétségbeesni, ha a harctérről sokáig hírt nem kapunk. Erről tanuskodik a levelező lap, melyen a svédországi Östergötlandból Stiernorp községből Ellen Douglas grófnő július 18-iki kelettel sajtókezüleg értesíti Dervarics Viktorát Csáktornyan, hogy Károly fiával egy svéd nővér május 2-án Oroszországban az Aswara kontori nevű katonai kórházban beszélt. A levél szerint Dervaricsnak jó dolga van és szívélyesen üdvözli édesanyját. A grófnő utján az anya arról is értesült, hogy sebesült fiát dr. Zak Emil és dr. Taussig Rikárd osztrák orvosok ápolják. Az értesítésen fölül a grófnő a levelek közvetítésére is vállalkozik.

— **Tanítók 20 éves találkozója** 22 negyedéves növendék — akik a csáktornyai tanítóképző intézetben 1896-ban képesítő vizsgálatot tettek — szokás szerint fogadalmat tett, hogy 10 évenként találkozni fognak Csáktornyan. Az első találkozásra 11 iskolatárs jelent meg. Az idén lett volna a találkozás második terminusa; ebből a találkozóról azonban, bizonyára a háború miatt, az itthon maradtak megfeledeztek. De eszébe jutott a találkozó egyvalakinek messze

Azsiában, aki bizony szeretett volna a találkozásra részt venni, de őt az orosz fogság nehéz bilincsei Ázsiához fűlcolják. Erről tanuskodik Körös Imre Komárom vármegyei szentpéteri tanító szívreható levele, melyet május 6-iki keltezéssel a turkesztáni Kokandból a tanítóképző-intézet igazgatójához intézett. A levél következőleg hangzik: »Kedves Igazgató Úr! Ez év július 10-én lenne 20 éves találkozási kedves Alma Materünkben. Én többek közt Grau Géza, Malakassy Zoltán, Bencsák Rikárdal végeztem. Én is nagyon szeretnék az összejövetelen részt venni, de ez aligha lesz lehetséges, mert nagyon valószínűtlen, hogy arra otthon lehessünk. Kérem tehát Igazgató Úrat, szíveskedjék üdvözelemet kartársaim előtt tolmácsolni. Isten áldását kérve az intézetre, drága Hazánkra s nemzetünkre, szívélyes üdvözelettel vagyok kíváncsi tisztelettel Körös Imre, tanító, hadifogoly.« A megható sorokat nyilvánosságra hozzuk, mert ehhez hasonló levél kevés tródit messze Ázsiában; másrészt, hogy vegyék tudomásul társai ezen az uton Körös Imre fájdalmát, melyet abból kifolyólag érez, hogy a találkozásokra tett fogadalmat ezúttal nem tarthatta be. A kedves levél július 29-én érkezett Csáktornyára.

— **Hantke Emil nem esett el.** Multkor írtuk, hogy Hantke Emil pénzügyigazgatósági titkár elesett. Most arról értesülünk, hogy Hantke Emil nem esett el, hanem június 8-án orosz fogságba került.

— **Sertés kivételi tilalom.** Miután Zalavármegyében a sertésorbán fellépett, innen Ausztriába sertéseket kivinni nem szabad. Egyébiránt a csáktornyai járásban fellépett sertésvesz miatt is tilos a kivétel Ausztriába. Csáktornyan a sertésbetegségek miatt a sertésvásárok be vannak szüntetve.

— **Köszönetnyilvánítás.** Székely Ferenc úr a helybeli katonai tartalékkórházak élelmezési vállalkozója 2240 K-t és Bolari N. murasiklói plébános 30 K-t adományoztak a Vörös Kereszt csáktornyai főkegyele javára, melyért köszönetét nyilvánítja: az elnökség.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színház mai előadásainak műsora: Hadi híradó (délkeleti harctér); A köteleesség rabszolgái (dráma 4 felv.); Mór, a csodasmajom (bohózat 3 felv.). — Az ópium sátn jön!

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Antonovics Antal, Pálincás Béla, Jurinecz Ferenc, Szabol Márton, Martincsevics Antonia, Marton György, Lukofnák Mária, Sóna Péter, Horváth János. — Meghaltak: Breznicsár József (20 é), Kipke József (20 é), Gaál Ferenc (33 é), Megla Gusztáv (37 é), öz. Cseke Imréné (58 é), öz. Novák Józsefné (56 é), Horváth György (63 é), Belovics Elek (22 é), Kozják Ferenc (20 é), Pintács Rókus (77 é), Miri Lénárd (68 é), Szeltmann Gyula (40 é), öz. Tóth Imréné (54 é), Fiezzár János (76 é) Balog Istvánné (48 é), Sánta György (30 é), Horváth Árpád (58 é), öz. Sliga Andrásné (74 é), Novák Pál (19 é). — Házasságot kötöttek: Kirner Adalbert — Kiss Ilona; Szabó Ferenc — Soszterics Fáni.

Szerkesztői üzenet.

Egy szerki. Közlünk némi átalakításokkal, abban a reményben, hogy nevével velünk tudatni fogja, mert közleményeink szerzőit tudnunk kell!

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučilivi list za put
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cina je:

Na čelo leta K 10—
Na pol leta 5—
Na četvert leta 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Turčin je vu Tripolisu zbil taljane.

Rusi nemreju niti naše, niti pak nemške šerege preobladati. - Taljan nemre naprej iti. - Vu Francuzkoj se nemška vojska dobro drži. - Veliki englezki zgubički. - Englezi, pak francuzi proti nemškoj, pod vodom plivajućoj ladji. - Turčinski šeregi vu Karpatih. - Novi glasi za mir. - Osemnajst jezer zarobljenih rusov.

Kak stojimo na bojuom polju?

(M. J.) Nikakve velike premenjbe nisu bile na bojuom polju vu prošli tjeden niti od naše strani, niti pak od strani naših neprijateljah. Sve tak stoji, kak je predi stalo, tojest naši neprijatelji makar su kak goder s velikom silom vđrli na nas, nemreju niti naše prijatelje nadvladati.

Jeden den su vre rusi do karpatskih planinah dospeli pri Prislupu, ali su jih naši vojniki ođtirali odonud. Vu Galiciji su naši šeregi pri Jamnu, blizu Delatina ođtirali russe, a vu Volhijinji pri Verbenu je naša vojska takaj nadvladala neprijatelja.

Nemški šeregi, koje se dalje gori nahadjaju vu Rusiji, kakti lanc stojiju jeden poljeg drugoga, pak nepustiju prek ruske šerege. Vu prošlim tjednu je rus hotel lanec nemškoga generala Hindenburga šeregov pređrėti, ali su mu na ruke vudrile nemške čete pri Fridrikstadtu i ne daleko od varaša Rige.

Tak bude išlo i na dalje, kaj se zbog toga moramo nadjati, ar ako naše i nemške šerege vñogo vekša ruska vojska do vezda nije mogla prevladati, onda niti potli ne bude. Vezda se naša i nemška vojska samo brani, svoje vojnike čuva, da bude s čim menjšega zgubička imela, a rusu pak s čim vekšega zgubička napravila. Od 1-ga junuša je rus ober 15 jezer oficirov izgubil, med njimi 17 generalov. To je veliki broj! Bude vrème došlo, gda budu opet naši i nemški šeregi navalu počeli na neprijatelja.

Vu Taljanskoj su se takaj počele bitke vu prošlim tjednu. Na jednoj strani pri Fleimstalu bi radi taljani na prej dojtli ali težko bude kaj iz toga, ar pred njimi stojiju 2500 metrov visoke Fasaner-Alpi zvane gore, koje su još jenput višeše, kak je Ivanščica.

Pri Borkola zvanog gori kajti je velika megla bila, su taljani se približili k našoj vojski, ali naši vojniki nisu spali; pustili su taljane blizo k sebi, pak jim onda jake vudarce davali i njih ođtirali.

Vu Francuzkoj je veliki boj na svoj vrhunec dospel. Pri Somme zvanom mestu

se je prošli tjeden počela velika navalu zjedinjenih francuzkih i englezkih vojskah proti nemcu na 40 kilometrov dugim frontu. Neprijatelji su ovdj više kak 200 jezer vojnikov poslali vu ogenj. Tu su steli neprijatelji nemške šerege vuništiti, ali nisu mogli biti to napraviti. Nemci su se jako hrabro branili i vre prvi den 17 oficirov i 1200 francuzkih vojnikov polovali.

Pri Frommelu su pak englezke čete probale sreću proti nemcom, ali su englezi strahovito biti bili. Nemci su nabrojili više kak 2000 mrtvih englezov i vu sužanjstvo ođegnali 10 oficirov i 471 vojnikov, pak 16 masinastih puškah ođzeli od englezov. Englezi su ovdj konjenike poslali proti nemškim dekungom, pred kojimi su na više kilometrov drotnati plati napravljani. Vu nekotih mēstih su englezi veliku čordu marhu tirali, da rezdereju pikaste drotnate plate ali to jim nikaj ne je hasnilo. Nisu mogli do nemške jarke, ar su englezki, pak francuzki vojniki s svojimi konji i čordami postrelani bili predi, kak bi do nemške jarke i druge dekunge dospeli.

Tak veliku navalu težko, da bi opet probali neprijatelji, ar jih vñogo vojnikov košta. Ako bi pak probali, nemec bude i na dalje vu svojih rukah držal one zemlje, koje je od francuza vre pred dvemi lēti ođzel.

Vu prošlim tjednu je bila vu Francuzkoj pri Somme zvanog vodi glavna proba, da se izkaže, gdo je jaksji: francuz s englezom, ili pak nemec? Četrli tjeden, da se boriju i da hoćeju nemške čete nadvladati, ali jih nemreju. Nemci tvrdo stojiju tam, gde su predi stali. Vu četim tjednu su nemci više kak 3000 vojnikov, med njimi 50 oficirov i 20 masinastih puškah ođzeli od engleza.

Mislimo, ako bude englez videl, da nemre nemce preobladati, onda bude se trsil na to, da se pomiri s nemcom. To bude i zbog sebe moral napraviti, ar vu njegovoj državi se irlandčani opet jako gibljeju. Tu još nesu mogli englezi bunu do kraja pogasiti.

Pisali smo vu prošlim broju naših novin, da su nemci velike pod vodom plivajuće ladje si napravili, vu kojimi si živeža,

za meštiju, za gospodarstvo i za drugo kajčesa potrebujuće stvari prevažaju vu Ameriku a iz Amerike vu Nemsku. Jedna velika takva ladja je vu Ameriku srečno došla. Vezda si je kajčesa naklala, pak ide pod vodom nazaj vu Nemsku Englez, pak Francuz vezda vidiju, da jih je nemec vu značostju opet prevladal, s velikom jalom i srditostjem hoćeju vuništiti ovu veliku podvodnu nemšku ladju. Čeli šereg svojih ladjah su vezda poslali na morje, da vuništiju nemšku ladju, koja se »Deutschland«, tojest »Nemška« zove. Čeli svēt je vezda znatiželjen, je li bude ta nemška jako nakladjena ladja srečno dimo doplivala pod morjem vu Nemsku?

Turčin je navalil na taljane vu Tripolisu. Ov orsag vu Afriki leži. Pred nekoli kimi leti su taljani osvojili ovoga orsaga. Vezda su se ljudi tam podigli, pak s pomoćjom turčina hoćeju taljane iztirati iz Tripolisa. Vu prošim tjednu su velike bitke bile vu kojimi je zapovednik turčinskih šeregov Muri bēg zvani 6000 taljanskih vojnikov i 200 oficirov polovil i 24 stukov ođzel S mrtvimi skupa je taljan ovdj izgubil ober desetjezer vojnikov.

Naš saveznik turčin, koj više, kak dva millionov dobrih vojnikov ima, nam je vu Bukovinu i vu karpatske planine na pomoć došel svojimi šeregi. Rus je s takvom silom vđrli na nas, da bude dobro, ako budu turčinski vitezi takaj pomagali.

Najnovesi glasi su, da je englez vu zadnjih dvēh tjednih 170 jezer mrtvih i oranjenih vojnikov izgubil. Zbog velikih zgubičkih, pak zbog toga, ar je englez previdel, da nemca nemre nadvladati, englezke novine za mir pišeju.

Englezki minister predsednik se hoće zahvaliti, kajti englezkim šeregom zlo ide, pak kajti se irlandčani opet buniju. I to je jedno znamenje za mir, kajti je vezdašnji englezki minister-predsednik za boj delal. Oni orsagi, koji nisu vu taboru, takaj mir hoćeju. Vu Hollandiji i vu Švedskoj spravišća i prošecije držiju, da bi se mir sklopil.

Tak se vidi, da vezda, gda je tabor vu

svoje tretje leto stupil, se je vre svaki navolij tabora. Tak se kaže, da svaki naš i naših saveznikov neprijatelj još jenuput, zadnjič hoće preletnuti, da bi morti još kaj mogel nazaj dobiti. Pak ako budu kaj nazaj dobili ali ne: mislimo, da budu popustiti morali svi neprijatelji, ar francuz, englez, pak taljan strahovito krvari vu svojimi velikimi zgubički, rus pak makar kak gođer vno go ljudstva ima za zgubiti, ipak bude se moral pokoriti svojim saveznikom, pak s njim držati vu sklopljenju mira.

Gospa u črnini.

(Pustolovina grofa Eristowa.)

U Petrogradu su niekog iopova vlovili i zatvorili. Taj zločinac, imenom Pavel Mohilew izhadja iz ugledne maloruske plemeniške obitelji, ali je radi svojega malovrednoga života u društvenom saobraćanju nizko opal, te se je svaki toga skroz pokvarenoga mladoga, još golobradog mladića, rado hčabal i mu se vugibal. On je bil karlaš-varalica i varalica hvalisavec, koj se je znal lažno uzvišavati i na taj način od nepreznih novce izmamljivati, ali je on svaki krat, kad bi moral pravici u ruke pasti, znal svojimi raznimi fintami istoj izmeknuti se. Ali sad joj je u ruke opal, a njegovi griehi su takovi, da bude po ruskom zakonu kazne, sigurno nekoliko godinah u Sibiriji proti svojoj volji zaposlen. —

Dogodjaj pak, kako je Mohilew zandarom u ruke došel, zvoni kak kakov roman, pak ga hoću ovde pripoviedati:

Grof Peter Alexandrovič Eristow, nekadanji oficir u cesarskoj gardi, je svoju službu napustil, za da na imanjih, koje mu je vujec oporučno ostavil, gospodari. Više krat u godini je svoj stan u gradu Chrostow, koj je bil sa pohižtvom i ostalim uređajem tak uređen, da niti carske palače nisu elegantnije uređjene, znal ostaviti, jer taj grad, ne daleko od Petrograda, bil je na samoči, odrezan od svih zabavah i veselja ovoga svieta, dak je znal, kak se ono veli, jedno malo skočiti u Petrograd, za da se u ondešnjih elegantnih zabavištih malo razveseli i razbistri. a znal je onda ostati nekoliko danah i noćih.

I prošle zime je u tu istu svrhu grof u Petrograd došel, a bilo je to u vrijeme fašensko. Fašenski život bil je svojemi šalami i lakrdijami u najliepšem cvietu i grof Eristow se je zabavjal izvrstno. Jedne večeri bil je u »Morskaj«. To je jedno od najfinijih zabavištih Petrograda. Više njegovih nekadanjih kolegah se je s njim dogovorilo onde se sastati, da se jedno malo o prošlom životu porazgovore. Ali on ih je badava nučekival. Čekal je i čekal, ali sve njegovo čekanje bilo je badava, — njih samo nije bilo.

Iz početka ga je to srdilo, ali za kratko vrijeme je zaboravil na svoje kamerade, s kojimi bi se imal ovde sastati, a zrokuvala mu ih je zaboraviti nieka skroz elegantna dama, koja je došla u isto zabavište te se je smiestila tik polag njegove lože, u kojoj je on sedel. Rečena dama bila je u crninu oblečena, i videlo se je, na opravi, da je u najfinijoj mestrilnici izradjena. Njezino liepo lice, koje je stalo u sienci njezinog širokog skrļjaka, zavzelo je grofa, a kad je opazil, da ga dama na čase očima fiksira, postala mu je još zanimivija. On se je

odlučil, te čim mu se je pružala prva prilika, na govoril ju je, kaj je ona uljudnim hladnim odgovorom odvrtila. Grof Eristow joj se na to predstavi, te komaj da je svoje ime rekel, zapita ga dama, jeli je on grof Eristow, koj je u carskoj gardi kakti oficir služil, a kad je on to potvrdil, reče ona žalostno:

»Onda ste vi jedan izmed kameradah mojega siromaskoga Vassilija Baškiref.« Dakako da je dobro poznal veseloga Vasilija lajtanta, koj je toliko bedastočih počinil, da je moral oficirsku čast ostaviti. On je onda u Wolhyniu na imanje svojega oca prešel, a od potlam se je samo o njem čulo, da je liepu kćerku niekog fabrikanta za ženu uzel. Nadalje je grof od te liepe dame saznal još, da je njegov kamerad prije dvi godine u lovu unesrečil. Tagospa Baškireff, je sada došla po niekom poslu u Petrograd, pak da se malo raztrese, kupila je kartu za zabavište. Grof Eristow ju anda zamoli, da mu dopusti u njezinoj loži ju posietiti, kaj mu je drage volje dozvolila i k tomu pripoviedala svega i svašta o svojem pokojnom mužu. Poslie jedne ure, kad se je dosta naklafrala, a grof dosta napolušal, veli, da se sad mora u »Grand Hotel.« gde je odsela i gde stanuje, odpeljati, a razumieva se, da se je grof Eristow odmah i ponudil, da nju, udovicu njegovoga dobroga prijatelja slobodno onamo sprovadja. Obojica sednu u jedne pred zabavištem čekajuće sane te se odsanjču.

Bilo je vrlo zima i kućiš trojke (ruske sane sa tri konja podprežene) je kapu po-tegnul preko vuh a golera bundeka gore dignul. Rečeno mu je bilo, da vozi u »grand Hotel.« ali uzput je dama svoju zapovjed promienila, pak je kućišu naložila, da vozi u jedan drugi Hotel; a to je bil on, u kojem je grof odel. Kad su onamo se dosanjkali, zapove dama grofa, koj je medjutim u sanah zaspal, vrataru predati, koj čega već u njegovu sobu spremili i tim se ona udalji.

Kućišu to nije nikaj napadno, jer gospodin je malo više pil, pak onda kaj takovoga se u Petrogradu svakog dana pripeča. Niti vratar se nije nikaj čudil, jer se je grof svakog dana slično vračal u svoj stan, makar da nije tak čvrsto spal kak danas. Pošto ga nije bilo moguće probuditi, odnesli su ga dva sluge u njegovu sobu i položili na divan.

Kad se je grof drugog jutra kasno probudil, imal je glavobol i dizanje na bljuvanje. Težkom mukom je k sebi dohadjal i komaj se je mogel siečati svega od snočka. Do onog vremena, kad se je sa gospodjom Baškireff u sane sel, se je svega siečal; ali dalje, kak je domov došel, kak je oblečeni ležal na divanu, mjesto siečeni u postelji, toga se već nije siečal. Ves spotrt se stane i tetura do zdele za umivanje, tamno namoči ručnik te si mrzлом vodom opere čelo i sliepočice. Zatim hoće poglednuti na žepnu uru, — ali nje nema u žepu. Prestrašeni posegne u prsni žep za bugjilatorom, u kojem su bili pet jezer rublov, — niti njega nema u žepu. Očito je bilo, da je obrkradjeni. Ali tko ga je orkal? — Nemoguće, da — gospa Baškireff —? Ah, s miešno, tako fina dama, vdovica njegovog kamerada! — Eristow digne larmu, posteljnik hotela su došli, pozvana je i policija. Sudac veli, da je ipak krivec gospa Baškireff, pak se čini, da je grof sa chloroformi-

ranim rubcem uspavan, a to dokazuje ogavno sladkasti tek, kojega grof u ustih čuti.

Policija je telegrafirala na Baškireffovo imanje, ali odgovor je došel od samoga Baškireffa, da on niti je mrtav, niti se je, do danas oženil. Sad je ciela stvar bila jasna i grof Eristow bil je za jedan neugodni doživljaj bogatiji, ali druge pomoći tu nije bilo.

Pred nekolikemi tjedni dojde grof opet u Petrograd. Onaj zgubitek je već davna zaboravil. Zabavljaj se je u punoj mieri baš tak, kak onda. Kad je nieke večeri sa prijatelji u niekoj osteriji večeral, pak je iz njihove posebne sobe na nekoliko minutah izasel, sastal se je u prvog sobi sa oberkelnerom, kojega samo onak slučajno zapita: »Koliko je vur?« — Kelner potegne težku dragocienu zlatu uru iz žepa i odgovri: »Dvanajst je prošlo!«

Jednim pogledom je grof Eristow prepoznal uru: bila je to njegova ura, koju mu je udovica Baškireff onda bila ukrala. Grof kelneru nije nikaj rekel, samo se je začudil nad tum liepom urom, pak ga je zapital, odkuda imade tu uru.

»Nije moja« — odgovori kelner — »Jedan gospodin, koj više krat simo dohadja a sad se baš nalazi u extra sobi onde sa niekimi ženskami, me je prije pol ure zamolil, da mu na nju dvie sto rubljov posudim.«

Na to je grof cielu svoju stvar, kako mu je ta ura ukradjena, kelneru pripoviedal, te ga je zamolil, da mu dađe priliku toga gospodina iz kakovog zakutka neopaženo promatrati. Liepi povoljar je učinil, da je kelner grofa odmah postavil u skrovište, mimo kojega će taj gospodin morati projti, kad van izadje, a onda ga je pozval van u hodnik.

Kad je Eristow opazil lice toga elegantnoga mladoga gospodina, skoro je zavrisknul od osupnenja; jer to je bila »udovica Baškireff.« — dakako sada u traku i bez baroke na glavi. Posve tiho je bilo poslano po policiju i kad je taj mladi gospodin sa svojim društvom stupil van iz gostione, pograbili su ga polčisti, metnuli u već pripravne sane, te ga zajedno sa njegovim društvom odvezli na policiju. Društvo bude odmah odpušteno, a on pridržan u zatvoru. Prepoznali su ga, da je to plemenitaš Pavel Mohilew. U njegovom stanu su našli ženska oblačila, baroke i gospojinske skrļjake.

Na skoro je bilo moguće prijtomu dokazati, da je on jedini, koj tolike kradje u ženskim opravam i sa chloroformom počinja. On sad čeka u Petrogradu pod ključem svoju osudu.

Em. Kollay.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

— Srbske čete vu ruskim šereggu. Minući tijeđen prijeli su naši jednoga ruskoga oficira, koj je ovak poviedal od onih srbskih četah, koje vu ruskim šeregu vojujeju:

— Vu monarchiji brščas tak misliju, da smo mi iz Srbije s čelim oružjem oboružene srbske čete navozili vu Russiju, tojest na ruski front. Oni srbi, koji sad na bukovinskim frontu vojujeju, već su i pred bojom vu Ruskim bili i ruski činovnici su je assentierali.

Rusija je vno go pomagala srbom pod

čelim boju, posila je jim municiju, puške, stuke, patekarske stvari, soldacku opravu s jednom rečjom sve kaj su potrebni bili.

Kad se velika ofenziva započela proti Srbiji, vno go ladjih na klajene svakojačkim oružjem i blagom kaj smo vu Srbiju šteli poslati, ostalo je vu Odesszi. Srbiju ste vuništili i neje bilo znati kam i komu bi bili poslali srbom odlučeno oružje i blagu. Rusija, da ponuca ovu oružje assenterala je vu Ruskim nastajene srbe iz ovih čete napravili i kad su se zmušturali, poslali su je na front. Tak su došli srbi na bukovinski front. Srbske čete sami ruski oficiri vodiju.

— **Nevolja braniteljov Verdūna.** Francuske novine spisale su jednoga lista od jednoga francuzkoga oficira, koj vu Verdūno vojuje. Vu ovim listu pretuži se oficir, da košta je sramotna. Onu moraju jesti, kaj jim ravno vu ruke dojde. Vode druge nēmajū kak deždjovnice, koja se po grabah, kaj granati skopaju, zastavi. Zrak je pun mertvečke duhe tak, da koma dišemo. Podjednoma ručiju štuki i svaki koračaj zemlje pun je ekploderanih granatov.

Nemci svaki večer navaliu se na nas, rasmi se, da predi čeli dan strēlaju iz naj vekših štukov. Kanonerski ogenj je strahoviten svaki dan. Naj vekše štuke ovdi imaju i zemlja se podjednoma štele od strahovitnoga strēlanja. Svi smo već ogluheli i vno giput se pripeti, da ne rasmi jeden— drugoga kaj govori. Na radeš pak i vrēme je izvanredno zločesto. Svi smo prehladjeni. Soldati su blēdi i tak mamni i slabi, da vno giput mislim, ako veter spuhne, sve je odnese. Vu svaki kotrigi trganje imamo. Zubi nam klepečeju. Šolci i čizme sve su strgane i pune su vode. Opravu žmikati je moći. Svi smo vušivi i obraz nam je pun krvi i blata. Već smo nē spodobni k človeko, takvi smo, kak da nebi na božji kip bili stvorjeni.

— **Velike bitke vu Francuzkim.** Strahovitne bitke trajaju vu Francuzkim. Jeden naj glaovitni englezki regiment triput je prevzel lonkuevali zvano sumu. Dve englezke divizije, koje su nemci obkolili, predale su se. Jeden afrikancerski batalion nē se je dal premeniti i čeli tijeđen bez stroška trdo je stal vu velikim ognju. Takodjer žereče bitke su bile pri Poziersu. Jedna nemška kompanija, koja je vu jedno sumu bila zaprta, dvanajst vur se je branila proti englezom, koji su nazadnje itak zadobili sumu i samo četiri zive nemce su našli nuter. Poziers selo čisto su vuništili i gde je selo bilo, ravno tak zgledi vun, kak da nigdar tam stanja naj bilo. Sveposud dalje traja strahovitna bitka, ali na čelim frontu sve tak stoji, kak je od početka bilo.

— **Kad plebanuš kosi.** Pripetilo pak se je to vu naši varmegiji Bagonya občini. Pokažal je plebanuš kak treba drugomu na pomoć biti i stēm domovinu služiti. Minuču nedelju pri sveti meši, kad je plebanuš evangelijuma prečital, sledeci govor je držal:

— V sredu i subotu nemorem vam svetu mešu služiti, jerbo se jako zaran moram stafi i kosit budem išel vu Filoč občini jedni stari dovici, koji su svi tri sini na bojnomo polju, ona pak za drage peneze nemore težake dobiti. Odlučil sem, da staroj ženski na pomoć budem i sam ji budem senokošu pokosil

Došla je sređa, ali plebanuš itak nēje moral kosu vu ruke prijeti, jerbo još v tork

jutro došla je dovica i dusevno je povēdala, da nekoi dobro dušni farniki pokosili su senokošu i senu lēpo su vu red spravili. Iz Bagonje občine farniki su to bili.

Lēpo pēdu je pokazal plebanuš, kak je moći vu teškoči nekomu na pomoć biti.

— **Položaj vu Romaniji.** Antant opet jako teči Romaniju. Rusi pod siloma hoćeju prek Dobrudže i Moldve proti Bulgariji iti. Romanija za vezda to na nikakvi način nece dopustiti. Romanija još dugo se nebude vu boj pustila i samo onda se hoće na to odlučno odrediti, kad se na Hindenburgovim frontu važneše stvari pripetiju. To pak već znamo, da rusi proti Hindenburgovim frontu nikaj nemoreju. K tomu pak su straho, da jim nemci vu Volhiniji ili vu Bukovini za hrbet dojdeju. Kak se vidi i Romanija se od toga boji i ravno za to se nece antantu vu podložaj dati.

Romanija još i zadnje dane više jezer vagonov zrnja je poslala vu Nemšku, odkud je za to svakojačko potrebno robu dobila.

Okolo augusta petnajstoga bude znati, kam se obrne Romanija. Najpredi tak bude, da i nadalje neutralna ostane.

KAJ JE NOVOGA?

Pēsma tugujuća.

Bože milostivni
Ogledni se na nas,
Vušiši molitve
Vu taboru za nas.

Kapaju vu boju
Junaki v mladosti,
Majka njive plaču
Od velke žalosti.

Oj zemljica tužna
Ke si vrēdna toga,
Da je vno giput junak
Našel svoga groba.

V Ruskoj, ali v Srbskoj,
Ali v Černojgori
Jēžuš i Marija
Vezda njim pomori.

Listeka ti pišem
Iz tudjeg orsaga,
I najpredi rečem:
»Grlčica draga!»

Primem pero, primem
V svoju desnu ruku,
Pak pēsmicu pišem
Svakomu vojniku.

Pēsmicu si pišem
Vu šestnajstom lētu,
Koji si pošiljam
Po širokim svētu.

I ovak vam rečem
Vi hrabri junaki,
Morti nam da Jezuš
Boja dokončati.

O Majka Marija!
Naša pomoćnica,
O te Majka naša
Nebezka kraljica!

Pogledaj ti na nas
Svoje verne sluge,
Obrni nam ruke
V danima tuge!

Sineki su naši
Vu vojno pozvani,
O Majka Marija!
Čuvaj jih i brani.

Za vėru i za dom
Ako nam i zginu,
Ti jim Majka podaj
Rajsku domovinu.

Daj ti blagoslovi
Žive, pak i mrtve,
Za vėru i za dom
Prinesene žrtve.

Striček moj ljubjeni
Vu Lublinu leži,
Črna mater zemlja
Njegvo tēlo teži.

I sineki mali
Sami su ostali,
Niti više nedu
Svog oca poznali.

S imenom i s conom
Novāk Tomaš zvani,
V Lublinu varašu
On je zakopani.

Ovak si ja tužna
Pēsmicu ve pišem,
I med tem si tužna
Suzne oči brišem.

I s ovimi rečmi
Se pēsma zapira,
Da bi dal nam Jēžuš
Na toj zemlji mira!

Bányavár.

Novāk Franciška.

— **Odlikovanje.** Kovacsevics Arnold 307. pešičkoga honvédskoga regimenta oficira svrhu toga, da se je na bojnomo polju izvanredno viteški sponašal, soldacko najveće: zapovedništvo nagradilo ga stretjom velikom srebernatom medalium.

— **Heitzler Adolf,** koj je vu Varadino šest lēt pri Glasgall zubaru kancelariu vodil, kak čujemo sad pri dr. Viola Vilmošu vu Čakovcu bude na dalje zubarsku službu sveršaval.

— **Wilson za polake.** Wilson amerikanski predsednik brečas lista bude pisal englezkomu kralju, francuzkomu predsedniku i ruskomu caru, vu kojem prosil bude, da naj dopustiju, da Amerika stroška budu poslala siromaskemu puku vu Rusko-Polske.

— **Radko Dimitrjev general od boja.** Bulgarski dezentirec Radko Dimitrjev, koj sad pred Tarnopolom vodi jeden ruski šereg, pred jednim ruskim novinarom ovak je govoril od dalje trajućega boja:

— Rusi tak dugo budo vojuvali proti centralnim orsagom, doklam nazat ne zadobiju zgublene šestnajst departemente.

Lēkko je to reći, ali teško je to napraviti. Gde su još rusi od toga, da nazat zadobiju sve onu, kaj su vu ovim boju zgubili. Hindenburg još pred Rigum stoji i teči ruske šerege. Doklam pak njega nebudo rusi od Rige vkraj natirali, vu Rusko-Polskim niti genuti se nemoreju.

— **Petnajst jezer su rusi zgubili vu Bukovini.** Vu Bukovini još podjednoma trajaju bitke s divjiami ruskami četami. Kozaki po čeli Bukovini su rzetepeni i sve posud robiju i vužižuju. Rusko soldacko zapovedništvo samo je previdlo, da to tak nemore dugo biti i više kozakov, koji su bestijalno se sponašali prama staoovnikom, dali su je obesiti. Ovi kozaki sveksinoma na menje čete su rzedeljeni i mašinpuške imaju sobom. Nekoje čete su naši iz nenađa vu šumi našli i sve su je po strēlali. Kak zarobljeniki povēdaju, rusi zadnje dane vu ovi menjših bitkah su prek petnajst jezer vojnika zgubili.

— **Poldrugi milljun vojnika i deset jezer štukov.** Amerikanske novine pišeju: Još se nikaj nepozna, da bi francuzi ili pak englezi prevideti šteli, da onoga cilja za kojega vojujeju, nigdar nebudo postigli. Štuki još neprestalno ručiju, ali još je nē videti, da bi nemci ostabili bili. Nemci još tak stojiju, kak jedna ocelnata stēna. Nemci samo jeden cilj imaju pred sobom, ili boja zadobiti, ili pak vumreći.

Pri Somme vodi poldrugi milljun vojnika i deset jezer štukov stoji. Za svēta nigdar tak velika bitka nē je bila, kak sad traja pri Somme vodi.

Popriliki svaki je već zgubil tristo jezer vojnika vu ovi strahoviti bitki. Vu ovi bitki svakojačko oružje ponucaju, kaj je samo zmisliti moći: količe, kamenje, balte, lopate, molike, pike, sekire, fokoše, poleg toga pak takve štuke imaju, da jedna kuglja čele pečine sirom rezhit.

Strahovitna krvoločnost traja sad tam. Od obedve strani negda čeli regimenti se vuništiju. Krv na potoke teče. Poleg toga takva bitka nemore dugo trajati. Samo vu Delville šumi jeden dan tri, četiri regimenti su se vuništili. To je još nigdar nē svēt videl.

— **Turčini na ruskim frontu.** Turčin ima po priliki tri milljun vojnika. Pokenhdob pak su rusi iz turskoga fronta vekši šereg na galicijski front odpeljali, tam su sad henjale bitke. Poleg toga je turčin mogel nam jeden milljun vojnika poslati na bukovinski front i vu Galiciju. Kad je turčin bil vu veliki sili, naši su mo pomogli.

Sad pak je on u takvim položaju, da nam more pomagati.

— **Spraznili smo Brody varaša.** Brody na ruski granici stoji i prek dvajset jezer stanovnika ima u mirnim vremenima. Sad je čisto mrtve i komaj šest jezer stanovnika je ostalo u njem. Sve urede su već predi spraznili i pisma dalje odpelali. Takodjer i banke su već predi dalje spravili.

Vu varašu jako malo stanovnika videti, stacuni skorom svi su zaprti. Štuke je jako čuti vu varaš i negda je takvo strélanje, da se sve hiže tak tresiju, kak da bi potres bil. Iz varaša dobro je videti luftbalone, koji paziju na štuke ali dobro strélažu.

Po vremenom neprijateljski zrakoplovi se vertiju ober varaša i bombe hičeju doli skojemi su do vezda još né veliki kvar napravili. Jedna bomba je na pivaru opala, druge dvé pak su jedno malo hižičku porušile. Više bombih je na vrte opalo. Stanovnici po željeznici su odisli iz varaša. Obćinsko poglavarstvu se je vu Lemberg od selilo.

— **Velika bitka vu Ishodni-Galiciji.** Vu Ishodni Galiciji takva bitka se je započela, kakve ga još od 1915 ga-leta juniusa 15-ga né bilo. Lesch ruski general zabadau se muči da bi volhinijinskoga fronta predral. Višeput su to probali Scserbacsev i Lesicki generali.

Pred novom bitkom jako su se pripravili rusi. Doklam Sacharov šercg vu teški bitki stal i doklam je Brusilov na čeli liniji navaljival se na naše, ovu vrme podolianske i bessarabinske željeznice neprestalno su vozile ruse proti Bothmer general šercgu. Novu navalu su na Dnjeszter vode obedvé strani započeli.

Šestdeset kilometrov je dugi front. Od Dnjesztera su počeli rusi vdirati i stém su proti Stanislaw šteli vdrti. Ova navalava je špotno se špotrla. Najveška bitka pri Molydovinu bila, ali ovdí je stal glasoviten šestnajsti varašd nski regiment, koj je zadržal ruse i vun na tiral iz podrtoga sela. Odovud na sever vu drugo liniju su se naši spravili, takodjer i od Tiumacta su se nazat morali potegnuti. Rusi su zanašemi se hitili, ali kervavu su je nazat zbili, kad su i vu ovu liniju šteli vdrti. Med tem toga i pre Bucšacu i Oleszi je vnoگو krtvi se pre ljalo. Sto i sto mrtvih je ležalo pred dekungi i bšrem su rusi vnoگوput ponovili navalu, naši su trdo se držali vu jarkah i niti jednoga su né zgubili.

Pri Brody varašu takodjer velika bitka traja. Od Lucka na zapad i na sever strahovitna bitka se je rezvila. Magjarske, austrianske i nemske čete skorom sve su nazat zadobile, kaj su zadnji dan zgubile. Rusi samo pri Stochodu i Turja zvirališću su mogli zadržati zadobljeni falat zemlje.

— **Dvésto englezov je sunce zaklalo.** Iz Indije došel je glas, kak nećimurno baratuje Englezija svojemi vojnikni. Ne koji su iz zapadnoga fronta urlauba dobili dimo vu Engleziju i kad su nazat na front morali dojtí, malo su za kesnili svrhu toga stém su kaštigali, da su je vu Indiju poslali. Prek Medjuzemelskoga morja su je od pelali. Iz med vojnikov još niti jedan néje bil vu Indiju i niti jedan néje znal kakva je tam podnebina. Takodjer oficiri i doktori, koji su s njimi bili, né su znali, kakva je tam klima.

Tak se je anda pripetilo, da na četiri dane trajajući put né su sobom zeli dosta vode, leda pak nikaj.

Poleg toga strahovitna vrućina veliko pustolovinu je napravila medjimi. Vlak je na 291 mille dalko postal prvič vu strahovitni vrućini. Več su onda dvanajst mrtvih i tridesetdva velike betežnike doli deli iz vlaka. Doklam je vlak na odredjeno mesto došel iz med jezero vojnikov dvé sto je žarko sunce zaklalo, vnoگو pak su na smrt sbetežali.

— **Talijanski zrakoplovi proti Fiumi.** V tork vjtro pet zrakoplovov se vertelo ober Fiume iz kojih su više bombih hitili doli. Velikoga kvara né su napravili, samo dvé ženske i dvoje dece su zaklali.

Jeden, koj je ravno iz Budimpešta tam se zadržaval, ovak je to povédal: Ravno sem vu Abaziu došel, kad sem neprijateljske zrakoplove spazil.

Ovdí su dvé bombe hitili doli, koje né su eksplodérate. Na Fiumu takodjer su više bombih hitili, ali niti ovdí né su veliki kvar zrokuvali. Jedna bomba je na jedno malo hižičku opala vu koji je jedna sirota ravno kuhala. Ženski je glavu vkraj od trglá bomba.

Naši zrakoplovi odmah su se vu zrak zdigli i počela se bitka vu visini. Jeden zrakoplov je doli opal. Videti je bilo, iz kak velike visine leti doli zrakoplov vu kojem su tri zrakoplovi sedeli iz med kojih je jeden već mrtve bil, jerbo ravno vu glavu je vu jedno šumicu opal, odkud né dalko su naši vojniki se muštrali. Ovi su odmah na lice mesta išli i dva zrakoplova su vlovili, koji su je već čekali i ruke gori držali.

Baufield lejtinant iz 3500 metrov visine je doli strelil ovoga zrakoplova, kojemu se je vu mašina pokvarila i samo teško se je vu zrako držal. Druge pak su naši štuki pretirali.

— **Englezi mučju zarobljenike.** Jeden turski oficir vušel je iz englezkoga sužanstva i povédal, kak delaju englezi s onimi, koji jim vu ruke dojdeju. Nje ga naprimer nagovarjali su naj pové. kak stoji turska vojska. Kad je to né štel napraviti, počeli su se mu oštro groziti, potlam pak su mu ruke i noge svezali i hitili su ga na jedna kola. Na putu kućiš višeput ga je po glavi vudril. Od pelali su ga vu Sejk-Said, gde su mu drugi zarobljeniki povédali, kak zločesto i nedušeavno delaju s njimi englezi. Pripetilo se, da su tri dni ne dobili nikaj za jesti. Kad je to već né mogel sterpeti, on i tri drugi skočili su i srečno su došli nazat k svojim.

— **Hujstrijo proti nam Romaniju.** Ruska ofenziva je postala. Sad je već moći prevediti, da bukovinsku ofenzivu diplomatusi su zahtévati. Dvé leti traja strahovitna borba i med ovim vremenom naši neprijatelji podjednoma su hujstrili proti nam Romaniju, kupiti su šteli Romanije dušu, koja je do vezda sdvemi lokoti zaklejena bila pred jimi. Romanija je jedina država na Balkanu, koja néje štela se vu boj zméšati. Jako bi to antantu hasnilo, da bi Romanija opet vužgala čeloga Balkana. Svrho toga se tak mučil i tuliko ljudstva alduval Brusilov vu Bukovini. Iz Švajca je došel glas, da Romanija opet mobilizéra, ali neznamo zakaj. Morebiti, da se vu boj pušti, ali i tak more biti, da stém hoće braniti

svoj neutralni položaj. Tuliko vidimo, da veliki viher se ravna odonud.

Néje za čuditi, ako Romaniju opet proti nam hoćeju abesiti, jerbo strabo su od toga, da Romanija previdi, da centralne države antant nemore preobladati i poleg toga jednput se znami sklopi. Neprijatelji to bi radi preprčili.

Sad opet su opomenuli Romaniju, da jedenput očivesno naj pové, kaj hoće dobiti, tojest kakvo nagradu zahtéva, ako se proti nam zdigne. Antant do drugoga augustusa zahtéva odgovor, jerbo po drugim augustusu već nenuca Romaniju za saveznika.

Mi tak mislimu, da Romanija i nadalje neutralna ostane.

— **Romania samo znami more boja tirati.** Jeden bivši romanski ministar spisal je vu novinah, da Romania naj spametnaš bude, ako tak ostane neutralna, kak je i dovezda bila. Vu Romaniji tak stoji položaj, kak da se ove dvé leti nišči nikaj nebi navčil od boja. Centralne orsage još nigdar su né tak tiskali, kak vezda, pak za to itak je nemoreju preobladati, ravno za to, ako Romania nekaj hoće postiči i oće se vu boj pustiti, onda samo kre centralnih oršegov more to napraviti. Vnoگو političar zija, da Romania s rusi mora držati, ali ovi nečeju si to premisliti, da opet nikaj nebude Romania dobila, ako rusi preobladaju centralne orsage. Russija je već višeput jako grdo vkanila Romaniju, nesmemo čekati, da nas još jedenput vkani.

— **Bitka Zeppelinom.** Londonski admiralitaš piše: Jeden zrakoplov navalil se je na jeden veliki Zeppelin i dugo ga je po zraku nagunjal. Iz mašinske već je skorom svu municiju na Zeppelin poštrélal, kad se je iz nenada mašinska pokvarila i potlam je eksplodérata, od česa je zrakoplovec omedtel. Kad je nazat k sebi došel, već je nigdi né videl Zeppelina i moral je doli se sestí na zemlju.

— **2.860.000 rusa na frontu.** Iz Hollandije pišeju, da od Rige do romanske granice dva milijun osemstošestdeset jezer rusca vojuje. S vun toga imaju na frontu stošestdeset jezer kojienika, tojest kozaka. Čeloga šercga Brusilov general je zapovednik koj je već jedenput rekel, da Russiji nikaj nebude na škodu, ako par milijun ljudstva zgubi.

Ova želja se mu lahko bude spunila.

TABORSKA POSTA. Za taborsku poštu gotovi kuverti sa napisom, takodjer i **TABORSKE KARTE** i škatulje vu kojih 350 gramov mođi poslati, se dobiju kod **Fischel Falöp** (Strausz Sándor) knjižarici. Ciena: kuvert — 2 fill. — taborska karta — 1 fill. — škatulje 30 fill.

Spričavanje mladih regrutov.

Devetsto šestnajsto
Leto nam se piše,
Svakomu človeku
Žalostno je išče.

Mesto roditeljev
Moral bu poznati
Svoje oficire,
Njim poštenje dati.

Tuguvali budu
Roditelji mili,
Da budu sineke
Z doma sprevidili.

Kemu daju tužnu
Soldačku meštiju
Z ristungom i spuškóm
Njega nadeliju.

Kajti bude došla
Ona tužna vura,
Da sinek ljubljeni
V tabor iti mora.

Daju mu obleči
Opravu soldačku,
V kojoj si tužen bu
Sprevdal junactvu.

Navék bu po strahom,
Vu dne i vu noći,
Kam bu hotel iti,
Nebude mogući.

S Bogom takaj
Naša rodbina ljublena,
Ar nas više nema
Draškovečka fara.

Vnoge noći bude
Na straži skoznuval,
Gde mu svetel mesec
Bude presvetčuval.

Naši svi domari
S Bogom tu budite
Prosimo vas lépo,
Da nam odprostite.

Tužno i žalostno
Bude si zdihaival,
Gda na domovinu
Bude premisljaval.

Još denes nam bude
Sunce tu zhajalo,
I svojemi traki
Nas bu sprevaljalo.

V koji je sprovaljal
Svoja mlada leta
V radosti veselju
Vuzival se svéta.

Z draškovečke fare
V Kraljevce k banhofu,
Tam si bumo seli
Gori na mašinu.

Dvajst deveti majuš
Gda mu bude svanul,
Vu žalost veliku
Bude njega genul.

Do Kaniže bumo
Se skupa peljali,
Onda se pak bumo
Širom rezhajali.

Kada se regruti
Budu spričavali,
I tužne parole
Domarom davali.

Kak čmelice z koša,
Na polje po cvétu,
Ovak i mi tužni
Po širokom svétu.

Prosimo vas lépo
Da nam odprostite,
I sređnoga puta
Da nam podelite.

Kada bumo čuli.
Da fučne mašina,
Onda s Bogom naša
Draga domovina!

Ligetvár

Margyetko Lajos.

**Bensin, henger- és gépolaj,
merekv gépszir (tovotte zsir),
úgyszintén mentőszekrény
felszerelés a legjutányosabb ár-
ban szerezhető be a**

DROGERIÁBAN

Nagykanizsa, Fő-út.

**Bensina, mašin- i cilind-
olje, tovotte mašča tulikaj-
še i Apothečki stvari se do-
biju u**

DROGERIA

Nagykanizsa, Fő-út.

Adózott
motor benzín
cséplési célra,
gépolaj és hengerolaj
kapható
GRANER TESTVÉREKNÉL
Csáktornyan.

**Egy nyomdász
és egy
papírkereskedőtanuló
felvétetik**
Strausz Sándor
könyv- és papírkereskedésében, könyv-
nyomdájában Csáktornyan.

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	41 50
Rozs	Hrč	33 —
Arpa	Ječmen	32 —
Zab	Zob	40. —
Kukorica új	Kuruza suha	30. —
Fehér bab új	Grah beli	40. —
Sárga bab	Grah zuti	40. —
Vegyes bab	Grah zmešen	40. —
Kendermag	Konopljeno seme	52. —
Lenmag	Len	70. —
Tökmag	Koščice	100. —
Bükköny	Grahorka	35. —

MEGJELENT!

Gróf Dohna-Schlodien
a világhírű „Möve“ hajó kapitányának könyve
A „Möve“ kalandjai
Ára 2 korona.

Müde Hellmuth kapitány könyve
az „Emden“ és „Ayesha“
esetéről, titokzatos útja
Ára 2 kor. 40 fill.

A német „Möve“ könyv 2 nap alatt 100,000 példányban kelt el!

Kapható:
Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkeres. Csáktornya.

**Legújabb
háborús térképek!**

Bródy-féle **EGYPTOM és a NILUS
KÖRNYÉKI ORSZÁGOK
HÁBORUS TÉRKÉPE.**
KISÁZSIA és a BAGDADI
VASUT HÁBORUS TÉR-
KÉPE. Ára 1-50 kor.

Bródy-féle **SZALONIKI és KÖR-
NYÉKÉNEK HÁBORUS
TÉRKÉPE.** Ára 1- kor.

Kapható:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvkereskedésében - Csáktornyan

202/1914. H.

Hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy Radkersburgban elhalt Ivkó János hagyatéki ügyében 5 drb. egyenként 200 kor. névértékű stridóvári takarékpénztári részvény Csáktornyan a kir. közjegyzői irodában, folyó 1916. évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 9 óraker nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés ellenében eladatni fog.

Csáktornya, 1916. augusztus 2.

Dr. Isoó Viktor
kir. közjegyző.